

**PROTOKÓŁ ZE SPOTKANIA ROBOCZEGO
PRZEDSTAWICIELI PLACÓWEK DLA NIEWIDOMYCH I SŁABOWIDZĄCYCH
W KWESTII UJEDNOLICENIA RYSUNKÓW WYPUKŁYCH
DOSTĘPNYCH PERCEPCJI DOTYKOWEJ NIEWIDOMYCH**

W ramach projektu dofinansowywanego z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich (FIO) „Tyflografika – rysunki dla niewidomych” (szczegółowe informacje o projekcie znajdują się na stronie: www.rysunki.pzn.org.pl)

W dniach 8 i 9 grudnia 2006r. odbyło się w Warszawie spotkanie robocze dotyczące rysunków wypukłych dla dzieci niewidomych. Wzięło w nim udział 30 osób, w tym: przedstawiciele Ośrodków dla niewidomych i słabowidzących (z Łasek, Bydgoszczy, Krakowa, Lublina, Warszawy, Łodzi, Wrocławia, Poznania), a także Akademii Pedagogiki Specjalnej, pracowników PZN i środowiskowej prasy – czasopism dziecięcych i dla dorosłych. Podczas spotkania poruszono szereg zagadnień, sformułowano także następujące sugestie i wnioski:

SUGESTIE:

- W związku z niezwykle ograniczoną dostępnością, do odpowiednich dla uczniów niewidomych materiałów dydaktycznych w szkołach zwykłych, w tym także bardzo utrudnionym dostępem do materiałów egzaminacyjnych zaproponowano, by PZN umieszczał w swojej Bazie Rysunków i drukował na zamówienie materiały do egzaminów, przygotowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

WNIOSKI:

1. Powołany przy PZN, w ramach realizowanego projektu „Tyflografika – rysunki dla niewidomych” zespół specjalistów, w skład którego wchodzi nauczyciele przedmiotowi z placówek dla niewidomych i słabowidzących, grafik, informatyk oraz osoby niewidome sprawdzające czytelność i poprawność dotykową poszczególnych rysunków, będzie przygotowywał kolejne rysunki wypukłe, które będą testowane przez ośrodki w ciągu 2 tygodni od ich zamieszczenia, w celu zebrania opinii o nich i naniesienia ewentualnych koniecznych poprawek.
2. Docelowo, przygotowywane rysunki będą tworzyć pakiety przedmiotowe, zawierające po 30-40 rysunków, z których nauczyciele będą wybierać rysunki potrzebne im na danym poziomie.
3. W Bazie Rysunków będziemy zamieszczać - w razie konieczności- dwie wersje tego samego rysunku:
 - a. łatwiejszą
 - b. trudniejszą.
4. PZN będzie drukował rysunki wypukłe dwojakiego rodzaju – techniką druku wysokorozdzielczego, na drukarce „TIGER” oraz na papierze puchnacym
5. PZN udostępni swoją Internetową Bazę Rysunków Wypukłych wszystkim zainteresowanym - na zasadach określonych na stronie projektu „Tyflografika – rysunki dla niewidomych”; (www.rysunki.pzn.org.pl), z której będzie można pobierać i/lub zamawiać rysunki w obu ww. technikach.
6. W zależności od potrzeb - rysunki wykonywane w PZN, w ramach ww. projektu, będą mogły być zamawiane jako albumy tematyczne do określonego bloku zagadnień w ramach danego przedmiotu (np. „wykresy funkcji matematycznych”), bądź jako zbiory „luźnych”, tj. niepowiązanych ze sobą rysunków. (W Internetowej Bazie Rysunków Wypukłych PZN zostanie podana jednak minimalna ilość rysunków jaką trzeba będzie zamówić jednorazowo.)

7. PZN sprawdzi wydajność drukarki „TIGER”, na której są drukowane rysunki w ramach projektu „Tyflografika – rysunki dla niewidomych”, realizowanego przez PZN, by wiedzieć, czy możliwe jest realizowanie ewentualnych większych zamówień.
8. PZN wystąpi z prośbą do Ministerstwa Edukacji Narodowej, aby na coroczne spotkanie dyrektorów placówek dla niewidomych i słabowidzących zaprosiło także przedstawicieli Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, która obecnie podlega Ministerstwu. Na spotkaniu tym, należałoby poruszyć kwestie związane z brakiem jednolitych pomocy dydaktycznych (w tym rysunków wypukłych) stosowanych w nauczaniu osób z dysfunkcją wzroku i wynikającymi stąd trudnościami uczniów niewidomych, na jakie napotykają podczas egzaminów.
9. Kwestię przygotowywanych przez PZN pomocy dydaktycznych, przedstawimy Ministerstwu Edukacji Narodowej (MEN), by omówić możliwość uzyskania na ten cel dotacji z Ministerstwa.
10. PZN zaproponuje Ministerstwu Edukacji Narodowej wydruk rysunków do potrzeb edukacyjnych i zasugeruje, aby były one rozprowadzane na takich zasadach, jak podręczniki brajlowskie (tj. nieodpłatnie przez MEN). W przypadku braku zgody Ministerstwa na to rozwiązanie - szkoły będą musiały same zatroszczyć się o środki finansowe na zakup rysunków wypukłych z PZN.
11. PZN wystąpi do Ministerstwa Edukacji Narodowej z propozycją wprowadzenia do podręczników brajlowskich, rysunków wypukłych, wykonywanych inną, lepszą niż dotychczasowa techniką; może właśnie – rysunków wypukłych wykonywanych na papierze brajlowskim na drukarce „TIGER”.
12. W związku z niezwykle ograniczoną dostępnością, do odpowiednich dla uczniów niewidomych materiałów dydaktycznych w szkołach zwykłych, w tym także bardzo utrudnionym dostępem do materiałów egzaminacyjnych Biblioteka PZN zwróci się do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z prośbą o przesyłanie co roku pewnej puli materiałów egzaminacyjnych dla uczniów szkół dla niewidomych i słabowidzących, które biblioteka mogłaby udostępniać na zasadzie wypożyczenia.
13. PZN będzie starał się o środki finansowe na kontynuację prac rozpoczętych w ramach projektu z roku 2005 oraz 2006/2007, związanych z ujednoczeniem rysunków wypukłych i poszerzeniem możliwości dostępu do nich, aż do momentu uruchomienia przez państwo systemu zaopatrywania w tego rodzaju pomoce edukacyjne.
14. Odnośnie rysunków przygotowywanych na papierze puchnącym ustalono, że: nie ma potrzeby ujednoczenia zasad stosowania połączeń kolorów podstawowych z teksturami. Najważniejsze jest bowiem, by dbać o odpowiednią kontrastowość kolorystyczną i dotykową (tj., by bardzo podobne kolory, czy tekstury nie sąsiadowały ze sobą), a więc, aby były one jak najlepiej czytelne.
15. Wszystkie Ośrodki przedstawią PZN swoje oficjalne stanowisko w sprawie rysunków wypukłych, zawierające informacje, czy przygotowują same rysunki wypukłe oraz, czy mają własną bazę rysunków (np. komputerową), a także czy są gotowe udostępnić swoje rysunki innym i – na jakich – wyraźnie określonych przez poszczególne ośrodki – zasadach. (tj. jeżeli odpłatnie – to za jaką kwotę, ile za sztukę, bądź za cały komplet, etc.; bądź - nieodpłatnie). [Uzyskaniu odpowiedzi na te pytania służy załączony do pisma i niniejszego protokołu „**Formularz dotyczący rysunków wypukłych**”]
16. Wnioski z niniejszego spotkania zostaną przesłane do Ministerstwa Edukacji Narodowej.